

Доопрацьований проект
до реєстр. № 4555-1

Вноситься народними
депутатами України

Королевською Н.Ю.

Солодом Ю.В.

Гнатенком В.С.

Морозом В.В.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" щодо підвищення рівня пенсійного та соціального забезпечення окремих категорій осіб

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Внести до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 13, ст. 178 із наступними змінами) такі зміни:

1. Частину першу статті 21 доповнити пунктом 2 такого змісту:

"2) першочергове щорічне безплатне забезпечення санаторно-курортними путівками або путівками на відпочинок шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок через безготівкове перерахування санаторно-курортним закладам чи закладам відпочинку, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, за надання послуг із санаторно-курортного лікування або відпочинку чи одержання за їх бажанням грошової компенсації у розмірі середньої вартості путівки в Україні;

право вільного вибору санаторно-курортного закладу відповідного профілю чи закладу відпочинку, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та, за бажанням, здійснення доплати за надання додаткових послуг за рахунок власних коштів у разі недостатності суми щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок на санаторно-курортне лікування чи відпочинок у вибраному закладі. Санаторно-курортні заклади незалежно від форми власності зобов'язані надавати санаторно-курортні та оздоровчі послуги шляхом безготівкових розрахунків.

Порядок надання щорічної грошової допомоги та здійснення доплат за рахунок власних коштів, виплати грошової компенсації в розмірі середньої вартості путівки в Україні встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розмір щорічної грошової допомоги, щорічний розмір середньої вартості путівки в Україні визначаються законом про Державний бюджет України на відповідний рік";

2. У статті 22:

частину першу доповнити пунктами 2 і 13 такого змісту:

"2) першочергове щорічне забезпечення пільговою санаторно-курортною путівкою або путівкою на відпочинок шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок через безготівкове перерахування санаторно-курортним закладам чи закладам відпочинку, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, за надання послуг із санаторно-курортного лікування або відпочинку чи одержання за їх бажанням грошової компенсації у розмірі 70 процентів середньої вартості путівки в Україні;

право вільного вибору санаторно-курортного закладу відповідного профілю чи закладу відпочинку, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та, за бажанням, здійснення доплати за надання додаткових послуг за рахунок власних коштів у разі недостатності суми щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок на санаторно-курортне лікування чи відпочинок у вибраному закладі. Санаторно-курортні заклади незалежно від форми власності зобов'язані надавати санаторно-курортні та оздоровчі послуги шляхом безготівкових розрахунків.

Порядок надання щорічної грошової допомоги та здійснення доплат за рахунок власних коштів, виплати грошової компенсації в розмірі 70 процентів середньої вартості путівки в Україні встановлюється Кабінетом Міністрів України. Розмір щорічної грошової допомоги, щорічний розмір середньої вартості путівки в Україні визначаються законом про Державний бюджет України на відповідний рік";

13) особам, які постійно проживали до відселення чи самостійного переселення або постійно працюють на території зон відчуження, безумовного (обов'язкового) і гарантованого добровільного відселення, за умови, що вони станом на 1 січня 1993 року прожили або відпрацювали в зоні безумовного (обов'язкового) відселення не менше двох років, а в зоні гарантованого добровільного відселення - не менше трьох років, - надання пільг, передбачених пунктом 18 частини першої статті 20, а також позачергове щорічне безплатне забезпечення санаторно-курортними путівками шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок через безготівкове перерахування санаторно-курортним закладам, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, за надання послуг

із санаторно-курортного лікування чи одержання за їх бажанням грошової компенсації у розмірі середньої вартості путівки в Україні;

право вільного вибору санаторно-курортного закладу відповідного профілю чи закладу відпочинку, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та, за бажанням, здійснення доплати за надання додаткових послуг за рахунок власних коштів у разі недостатності суми щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок на санаторно-курортне лікування чи відпочинок у вибраному закладі. Санаторно-курортні заклади незалежно від форми власності зобов'язані надавати санаторно-курортні та оздоровчі послуги шляхом безготівкових розрахунків.

Порядок надання щорічної грошової допомоги та здійснення доплат за рахунок власних коштів, виплати грошової компенсації в розмірі середньої вартості путівки в Україні встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розмір щорічної грошової допомоги, щорічний розмір середньої вартості путівки в Україні визначаються законом про Державний бюджет України на відповідний рік";

частину третю виключити;

3. Доповнити статтею 23 такого змісту:

"Стаття 23. Компенсації та пільги громадянам, віднесеним до категорії 4

Особам, віднесеним до категорії 4 (пункт 4 статті 14), надаються такі гарантовані державою компенсації та пільги:

1) пільги, передбачені пунктами 1, 3, 5, 6, 8 статті 20, пунктами 3, 5, 6, 7, 15 статті 22;

2) першочергове щорічне забезпечення пільговою санаторно-курортною путівкою або путівкою на відпочинок шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок через безготівкове перерахування санаторно-курортним закладам чи закладам відпочинку, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, за надання послуг із санаторно-курортного лікування або відпочинку чи одержання за їх бажанням грошової компенсації у розмірі 50 процентів середньої вартості путівки в Україні;

право вільного вибору санаторно-курортного закладу відповідного профілю чи закладу відпочинку, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та, за бажанням, здійснення доплати за надання додаткових послуг за рахунок власних коштів у разі недостатності суми щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок на санаторно-курортне лікування чи відпочинок у вибраному закладі. Санаторно-курортні заклади незалежно від форми власності зобов'язані

надавати санаторно-курортні та оздоровчі послуги шляхом безготівкових розрахунків.

Порядок надання щорічної грошової допомоги та здійснення доплат за рахунок власних коштів, виплати грошової компенсації в розмірі 50 процентів середньої вартості путівки в Україні встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розмір щорічної грошової допомоги, щорічний розмір середньої вартості путівки в Україні визначаються законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

3) першочергове зубопротезування із зниженням його вартості на 50 процентів (за винятком зубопротезування із дорогоцінних металів та матеріалів, прирівняних за вартістю до них, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я);

4) відшкодування 50 процентів вартості палива, придбаного в межах установлених норм, особам, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

5) передача громадянам, які відпрацювали на території зони посиленого радіоекологічного контролю не менш як п'ять років, безоплатно в приватну власність житла, яке вони займають у цій зоні.

Особи, які постійно проживають та постійно працюють або постійно проживають у зоні посиленого радіоекологічного контролю, та особи, які постійно працюють, але не проживають у зоні посиленого радіоекологічного контролю, за умови, що вони станом на 1 січня 1993 року прожили або відпрацювали у цій зоні не менше чотирьох років, отримують пільги щодо сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства.

Усі компенсації та пільги, передбачені цією статтею, надаються громадянам на час постійного проживання або постійної роботи чи постійного навчання у зоні посиленого радіоекологічного контролю.";

4. У статті 24:

у частині першій після слів і цифр "пунктом 15 статті 22" доповнити словами і цифрами "і пунктом 2 статті 23";

частину другу виключити.

5. У статті 30:

частину першу доповнити пунктами 1, 3, 5, 6, 8, 12 наступного змісту:

"1) повне державне забезпечення дітей до вступу їх до школи (не старше 8 років) шляхом безплатного виховання (утримання) їх у державних та комунальних дошкільних навчальних закладах і надання щомісячної грошової допомоги, розмір якої визначається Кабінетом Міністрів України;

3) безплатний проїзд у межах України на всіх видах транспорту (крім таксі) дитині та особі, яка супроводжує хвору дитину до місця лікування (реабілітації), оздоровлення та назад (за направленням медичних закладів), з правом позачергового придбання квитків;

5) щорічне безплатне забезпечення потерпілих дітей путівками на оздоровлення строком до двох місяців шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівки через безготівкове перерахування закладам оздоровлення, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, за надання послуг із оздоровлення.

Потерпілі діти віком до 10 років разом з одним із батьків або особою, яка їх замінює, за умови, що така особа належить до постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, забезпечуються путівками на оздоровлення шляхом надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівки через безготівкове перерахування закладам оздоровлення, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, за надання послуг із оздоровлення чи одержання грошової компенсації у розмірі середньої вартості путівки в Україні.

Батьки потерпілих дітей або особа, яка їх замінює, мають право вільного вибору санаторно-курортного закладу відповідного профілю чи закладу відпочинку, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та, за бажанням, здійснення доплати за надання додаткових послуг за рахунок власних коштів у разі недостатності суми щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок на санаторно-курортне лікування чи відпочинок у вибраному закладі. Санаторно-курортні заклади незалежно від форми власності зобов'язані надавати санаторно-курортні та оздоровчі послуги шляхом безготівкових розрахунків.

Порядок надання щорічної грошової допомоги та здійснення доплат за рахунок власних коштів, виплати грошової компенсації в розмірі середньої вартості путівки в Україні встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розмір щорічної грошової допомоги, щорічний розмір середньої вартості путівки в Україні визначаються законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

При цьому в разі недостатньої тривалості щорічної відпустки одному з батьків, або особі, яка їх замінює, або особі, яка доглядає за потерпілою дитиною, надається додаткова відпустка без збереження заробітної плати.

б) щомісячна виплата в порядку та розмірі, встановлених Кабінетом Міністрів України, незалежно від інших виплат на кожную дитину шкільного віку, яка евакуйована із зони відчуження або народилася після 26 квітня 1986 року від батька, який на час настання вагітності матері, має підстави належати до категорії 1 або 2, або матері, яка на час настання вагітності або під час вагітності має підстави належати до категорії 1 або 2, а також на кожную дитину,

яка проживала у зоні безумовного (обов'язкового) відселення з моменту аварії до прийняття постанови про відселення.

8) щомісячна виплата в порядку та розмірі, встановлених Кабінетом Міністрів України, сім'ям на кожну дитину шкільного віку, яка стала інвалідом або перебуває на диспансерному обліку по захворюванню внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також дітям шкільного віку, батьки яких стали інвалідами I або II групи чи померли внаслідок Чорнобильської катастрофи, замість виплати, передбаченої пунктом 6 цієї статті, якщо вказана дитина не перебуває на повному державному забезпеченні. Необхідність взяття дитини на такий диспансерний облік визначається лікарською консультаційною комісією.

12) виплата грошової компенсації батькам потерпілих дітей, які не відвідують дитячі дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади (у тому числі і тих, які не знаходяться в обліковому складі шкіл), якщо діти не перебувають на повному державному забезпеченні, здійснюється в порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України".

пункт 10 частини першої викласти в такій редакції:

"10) надання жінкам, постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи, відпустки по вагітності і пологах тривалістю 90 календарних днів до пологів і 90 календарних днів після пологів, яка обчислюється сумарно і надається повністю незалежно від кількості днів, фактично використаних до пологів, з оплатою в розмірі повного заробітку незалежно від страхового стажу та місця роботи.

Жінкам, які проживають на території радіоактивного забруднення, під час вагітності надаються путівки для оздоровлення у спеціалізованих оздоровчих закладах.";

частину сьому виключити.

6. Доповнити статтею 31 такого змісту:

"Стаття 31. Допомога сім'ям, що мають дітей шкільного віку, які проживають на територіях радіоактивного забруднення Сім'ї, що мають дітей віком від 7 до 16 років (учнів віком до 18 років), які проживають на територіях радіоактивного забруднення, допомога, передбачена чинним законодавством України, виплачується у подвійному розмірі".

7. Доповнити статтею 37 наступного змісту:

"Стаття 37. Компенсації громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення

Громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення, виплачується щомісячна грошова допомога у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та особистого підсобного господарства в порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Перелік населених пунктів, жителям яких виплачується щомісячна грошова допомога, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Ця допомога виплачується щомісячно органами праці та соціального захисту населення за місцем реєстрації. Виплата за два і більше місяців забороняється".

8. Статтю 39 викласти в такій редакції:

"Стаття 39. Доплата громадянам, які працюють на територіях радіоактивного забруднення

Громадянам, які працюють на територіях радіоактивного забруднення, провадиться доплата в порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Громадянам, які працюють у зоні відчуження, а також у зоні безумовного (обов'язкового) відселення після повного відселення жителів, встановлюється доплата у порядку і розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України".

9. Доповнити статтею 45 наступного змісту:

"Стаття 45. Збереження за працівниками середньої заробітної плати та стажу роботи при звільненні у зв'язку з відселенням або самостійним переселенням

За працівниками, які звільняються з підприємств, установ та організацій у разі розірвання трудового договору у зв'язку з відселенням або самостійним переселенням з території радіоактивного забруднення відповідно до статті 4 цього Закону, зберігаються за попереднім місцем роботи на період працевлаштування, але не більш як на три місяці, середня заробітна плата з урахуванням місячної вихідної допомоги та безперервний стаж роботи.

Зберігається середня заробітна плата і стаж роботи на період працевлаштування і протягом четвертого місяця з дня звільнення за умови, що працівник своєчасно (у місячний строк після звільнення) звернувся до служби зайнятості, але не був нею працевлаштований.

У випадках, коли чотиримісячний строк минув, і відповідну роботу працівнику не було запропоновано, і немає можливості навчання нових професій (спеціальностей) або коли працівник звернувся до служби зайнятості пізніше місячного строку з поважних причин, йому надається статус безробітного з виплатою допомоги по безробіттю відповідно до Закону України "Про зайнятість населення".

10. Статтю 50 викласти в такій редакції:

"Стаття 50. Додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, особам, віднесеним до категорії 1

Особам, віднесеним до категорії 1, призначається щомісячна додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, у розмірах:

особам з інвалідністю I групи – 100 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

особам з інвалідністю II групи – 75 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

особам з інвалідністю III групи, дітям з інвалідністю, а також хворим внаслідок Чорнобильської катастрофи на променеви хворобу – 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність."

11. Статтю 51 викласти в такій редакції:

"Стаття 51. Додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, особам, віднесеним до категорій 2, 3, 4

Особам, віднесеним до категорії 2, щомісячна додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, призначається в розмірі 40 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Особам, віднесеним до категорії 3, щомісячна додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, призначається в розмірі 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Особам, віднесеним до категорії 4, щомісячна додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, призначається в розмірі 20 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність."

12. Частину першу статті 52 викласти в такій редакції:

"Щомісячна компенсація у разі втрати годувальника призначається на кожного непрацездатного члена сім'ї, який був на його утриманні, в розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, незалежно від пенсії, передбаченої законодавством України."

13. Статтю 53 викласти в такій редакції:

"Стаття 53 Виплата додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячної компенсації сім'ям за втрату годувальника

Додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячна компенсація сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи виплачується повністю незалежно від заробітку, пенсії чи іншого доходу".

14. Статтю 57 викласти в такій редакції:

"Стаття 57. Пільги щодо обчислення заробітної плати

Обчислення заробітної плати проводиться відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

У разі обчислення пенсії відповідно до частини другої статті 27 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" за бажанням того, хто звернувся за пенсією, заробітна плата для обчислення пенсії

може визначатися за будь-які 12 місяців підряд роботи на територіях радіоактивного забруднення.

Якщо особа, яка звернулася за пенсією, пропрацювала на територіях радіоактивного забруднення:

менше 12 місяців, — заробітна плата визначається шляхом поділу загальної суми заробітної плати за календарні місяці роботи на кількість цих місяців;

не менше 30 календарних днів у двох місяцях, — заробітна плата визначається за будь-які фактично відпрацьовані 30 календарних днів роботи;

менше місяця, — заробітна плата визначається за цей календарний місяць з додаванням до заробітної плати на основній роботі.

Для обчислення пенсії по інвалідності відповідно до цього Закону особам із числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, визначених статтею 10 цього Закону, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, а також особам, які брали безпосередню участь у ліквідації інших ядерних аварій та їх наслідків, у ядерних випробуваннях, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи за осіб з їх числа за бажанням заявника заробітна плата обчислюється виходячи з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

Порядок обчислення заробітної плати для призначення пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи, призначеної відповідно до статті 54 цього Закону, визначається Кабінетом Міністрів України."

15. Статтю 60 викласти в такій редакції:

"Стаття 60. Інші пільги та компенсації особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

Особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, можуть надаватись й інші пільги та компенсації, передбачені законодавством України".

16. Доповнити Закон статтею 60¹ такого змісту:

"Стаття 60¹. Органи, які здійснюють пенсійне забезпечення

Призначення та виплата пенсій, передбачених цим Законом, і щомісячної компенсації сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи проводиться територіальними органами Пенсійного фонду України відповідно до закону."

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Установити, що потерпілими громадянами, які віднесені до категорії 4, та потерпілими дітьми визнаються особи, які постійно проживали або постійно працювали чи постійно навчалися на території, яка до 1 січня 2015 року була віднесена до зони посиленого радіоекологічного контролю.

Зона посиленого радіоекологічного контролю – це територія з щільністю забруднення ґрунту понад доаварійний рівень ізотопами цезію від 1,0 до 5,0 Кі/км², або стронцію від 0,02 до 0,15 Кі/км², або плутонію від 0,005 до 0,01 Кі/км² за умови, що розрахункова ефективна еквівалентна доза опромінення людини з урахуванням коефіцієнтів міграції радіонуклідів у рослини та інших факторів перевищує 0,5 мЗв (0,05 бера) за рік понад дозу, яку вона одержувала у доаварійний період.

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік", необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова Верховної Ради
України**

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Королевська Наталія Юріївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000007FAE280040978700
Дійсний до: 28.08.2022 13:23:42

Апарат Верховної Ради України
№ 128д9/1-2021/19004 від 25.01.2021

339949